

GEÇİCİ İTHALAT REJİMİ

MEVZUAT:

- 4458 sayılı Gümrük Kanunu (5911 ile değişik) 128 ila 134 üncü maddeleri.
- 21.10.2004 tarihli ve 2004/7905 sayılı BKK eki Geçici İthalat Sözleşmesi
- 07.10.2009 tarihli 2009/15481 sayılı BKK'nın 16 ila 44 üncü maddeleri.
- Gümrük Yönetmeliğinin 376 ila 394 üncü maddeleri.
- 21.03.2005 tarihli ve 25762 sayılı RG'de yayımlanan 4 Seri No.lu Gümrük Genel Tebliği

Tanım:

- Geçici ithalat rejimi, serbest dolaşıma girmemiş eşyanın ithalat vergilerinden tamamen ya da kısmen muaf olarak ve ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmaksızın, Türkiye Gümrük Bölgesi içinde kullanılması ve bu kullanım sırasındaki olağan yıpranma dışında, herhangi bir değişikliğe uğramaksızın yeniden ihracına olanak sağlayan hükümlerin uygulandığı rejimdir.

İzin:

- Geçici ithalat izni, eşyayı kullanan veya kullandıran kişinin talebi üzerine gümrük idarelerince verilir.
- İzin başvurusunda; proforma fatura, ihtiyaç duyulursa eşyanın teknik özelliklerini gösterir katalog veya benzeri döküman, ve sözleşme aranır.

Süre I:

- İthal eşyasının yeniden ihraç edilmesi veya gümrükçe onaylanmış yeni bir işlem veya kullanıma tabi tutulması için gerekli süreler, izin verilen kullanımın amacına uygun olacak şekilde Müsteşarlıkça belirlenir.
- Eşyanın geçici ithalat rejimi altında kalma süresi azami 24 ay olarak belirlenir. Bununla birlikte, gümrük idareleri ilgili kişinin de kabul etmesiyle daha kısa süreler saptayabilir.

Süre II:

- Geçici ithalat rejiminin, başka bir şartlı muafiyet rejimine tabi tutulmak üzere kapatılması ve bu eşya için aynı izin hak sahibi tarafından aynı amaçla tekrar geçici ithalat izni talep edilmesi halinde, geçici ithalat rejimi için daha önce verilen süre de dahil olmak üzere, rejim altında kalma süresinin 24 ayı aşmaması gerekir.

Süre Uzatımı:

- İzin hak sahibi tarafından rejim süresi içinde yazılı olarak rejime giriş gümrük idaresine veya eşyanın bulunduğu yere en yakın gümrük idaresine müracaat edilerek ek süre talep edilebilir.
- Eşyanın rejim altında kalma süresinin verilecek ek sürelerle birlikte, 24 aylık süreyi aşmaması esastır.

Geçici ithal eşyasının ayniyeti:

- Geçici ithaline izin verilen eşya, rejim altında kaldığı süre içinde giriş ayniyetine ve tahsis amacına uygun olarak tahsis edildiği yerde kullanılmak zorundadır.
- Muayene ile görevli memurlar, eşyanın ayniyetini tespiti yarayacak niteliklerini, varsa özel seri numaralarını, ayırteci özelliklerini beyannameye kaydetmek ve eşyanın hal ve mahiyetinin, gümrük idaresince verilen izin formunda kayıtlı niteliklere uyup uymadığını incelemek zorundadır.

Tam ve Kısmi Muafiyet:

- İthal vergilerinden tam muafiyet suretiyle geçici ithalat rejiminin uygulanabileceği durumlar ve özel şartlar Bakanlar Kurulunca tespit edilir. (GK. 131. md.)
- Mülkiyeti, Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik bir kişiye ait olan ve 131 inci madde uyarınca konulmuş hükümlere tabi olmayan veya söz konusu hükümlere tabi olmakla birlikte, tam muafiyet suretiyle geçici ithalat iznine ilişkin hükümlerde öngörülen koşulları taşımayan eşyanın, kısmi muafiyet uygulanması suretiyle geçici ithalat rejiminden yararlanması mümkündür.
- Kısmi muafiyet suretiyle geçici ithalat rejiminden yararlandırılmayacak eşyaya ilişkin liste Bakanlar Kurulunca belirlenir.

- İthalat Vergilerinden Tam Muafiyet Suretiyle Geçici İthalat Rejiminin Uygulanabileceği Haller ve Özel Şartlar ile Buna İlişkin Usul ve Esaslar (2009/15481 s. BKK)

- Taşıt

- Palet

- Konteyner

- **Yolcular Tarafından İthal Edilen Kişisel ve Sportif Amaçlı Eşya, Gemi Adamlarının İhtiyaç Malzemesi**
- **Kriz Hali İçin Gönderilen Yardım Malzemesi, Tıbbi ve Cerrahi Teçhizat ile Laboratuvar Teçhizatı, Canlı Hayvanlar ve Bunlara Ait Teçhizat ve Sınır Bölgelerinde Kullanılan Teçhizat**

- **Ses, Görüntü veya Veri Taşıyan Eşya, Turistik Reklam Malzemesi, Mesleki Teçhizat, Pedagojik Materyal ve Bilimsel Malzeme**
- **Ambalajlar, Özel Nitelikte Eşya, Numuneler, Üretim Araçları ve Parçaları**
- **Sergilenmek veya Satılmak Amacıyla Getirilen Eşya**
- **Yedek Parça, Aksesuar ve Ekipman, Ekonomik Etkisi Olmayan Özel Bir Durumda Getirilen Eşya**

Geçici ithalat rejiminden yararlandırılmayacak eşya:

- Türkiye'ye ithali yasak olan eşya.
- Tüketilebilir nitelikteki eşya.
- Ayniyet tespitinin yapılması mümkün olmayan eşya.
- Ülke ekonomisine zarar verebileceği
Müşterilikçe belirlenecek eşya.

Teminat:

- Tam muafiyet suretiyle geçici ithal edilecek eşyadan ithalat vergilerini karşılayacak tutarda teminat aranır.
- Kısmi muafiyet suretiyle geçici ithalat rejimine tabi tutulan eşya için her ay itibarıyla alınacak ithalat vergileri tutarının % 3'ü dışında kalan tutar için teminat aranır.

Teminatın çözülmesi:

- Geçici ithalat rejimi kapsamında ithal edilen eşyanın izin hak sahibi veya temsilcisi tarafından yeniden ihracından sonra teminatın çözülmesi için giriş işlemini yapan gümrük idaresine dilekçe ile başvurulması gerekir.

Kısmi Muafiyette Vergilendirme:

- Kısmi muafiyet suretiyle geçici ithalat rejimine tabi tutulan eşyadan her ay için alınacak ithalat vergileri, geçici ithalat rejimine ilişkin beyannamenin tescil tarihinde, söz konusu eşyanın serbest dolaşıma girmiş olması halinde alınacak vergiler tutarının %3'ü olarak tespit edilir.
- Söz konusu vergiler eşyanın bu rejimden yararlandığı her ay için alınır ve bir aydan daha az süreler tam ay olarak değerlendirilir.

Devir:

- Ekonomik etkili bir gümrük rejimi hak sahibinin hak ve yükümlülükleri, yönetmelikle belirlenen usul ve esaslara göre, söz konusu rejimden yararlanma koşullarını taşıyan kişilere devredilebilir. Yeni hak sahibi bu hakkı, aynı koşulları taşıyan diğer kişilere de devredebilir.
- Yeni hak sahibi rejime ilişkin kalan süreyi kullanabilir.

Gümrük Yükümlülüğü:

- İthal eşyası için gümrük yükümlülüğü doğduğunda, gümrük vergilerinin tutarı, geçici ithalat rejimine ilişkin beyanda bulunulduğu tarihte söz konusu eşyaya ait vergi oranı ve diğer vergilendirme unsurlarına istinaden tespit edilir. Ancak, tam muafiyet suretiyle geçici ithal edilen eşya ile ilgili olarak gümrük yükümlülüğü doğması halinde, 193 üncü maddede belirtilen tarihte söz konusu eşyaya ilişkin vergi oranı ve diğer vergilendirme unsurları esas alınır.
- Kısmi muafiyet suretiyle geçici ithalat hükümleri dışında herhangi bir nedenle ithal eşyası için gümrük yükümlülüğü doğması halinde, 1 inci fıkra uyarınca hesaplanan vergi tutarından 133 üncü madde hükümlerine göre ödenen vergi miktarı düşülür.

Faiz:

- Geçici ithalat rejiminde ithal eşyası için gümrük yükümlülüğü doğması halinde, ithalat vergilerine ilave olarak Kanunun 207 nci maddesi uyarınca belirlenecek gecikme zammı oranında faiz tahsil edilir.

Faiz Uygulanmayacak Durumlar:

- Kısmi muafiyet suretiyle geçici ithali halinde % 3'ü üzerinden kesin olarak alınan ithalat vergilerinin tahsili yapılan kısmına ve tam muafiyet suretiyle geçici ithal edilecek taşıtlar, konteynerler, paletler, yolcular tarafından ithal edilen kişisel eşya ve sportif amaçlı eşya, ses, görüntü veya veri taşıyan eşya ve turistik reklam malzemesi, sergilenmek veya satılmak amacıyla getirilen eşya, doğal afetlerde gönderilen yardım malzemesi, sanat eşyası, antika eşya ve mücevherat, tip onaylama işlemi için getirilen eşyanın serbest dolaşıma girişi esnasında doğan gümrük yükümlülüğünde, uygulanmaz.

Geçici ithal eşyası için izin hak sahibi tarafından yapılamayacak işlemler:

Geçici ithalat rejimi kapsamındaki eşya;

- Kiralanamaz.
- Ödünç verilemez.
- Bir başkasının kullanımına bırakılamaz.
- Satılamaz.

Geçici ithal eşyasının yeniden ihracı I:

- (1)Yazılı, sözlü veya başka tasarruf yoluyla beyan edilerek geçici ithal edilen eşya tekrar aynı şekilde beyan edilmek suretiyle yeniden ihraç edilir.
- (2)Yazılı beyannamelerin işlemleri ihracat rejimi hükümlerine göre yapılır. Bu beyannamelerde yeniden ihraç eşyasına ilişkin hususlardan başka geçici olarak ithal edildiği gümrük idaresi ve geçici ithalata ilişkin beyannamenin tescil tarih ve sayısına yer verilir. Geçici ithalata ilişkin beyannamenin bir örneği ihracata ilişkin beyannameye eklenir.

Geçici ithal eşyasının yeniden ihracı II:

- (3) Bir ihracat beyannamesi ile ihraç edilecek eşyanın kabını teşkil eden ambalajlar çeşitli geçici ithal beyannameleri ile ithal edilmiş ise, yeniden ihraç edilecek ambalaja ait geçici ithal beyannamelerinin tarih ve sayısı ve rejime giriş gümrük idareleri ile her beyannameden mahsubu istenilen miktar ihracatçı tarafından ayrıntılı olarak ihracat beyannamelerinde belirtilir veya bu bilgilerin yer aldığı bir liste beyannameye eklenir.
- (4) Muayene ile görevli memurlar yeniden ihraç sırasında eşyanın ilk giriş ayniyetine uygun olup olmadığını tespit eder ve ihracat beyannamelerine ayniyetine uygun olduğu hakkında onaylı ve imzalı şerh verir.

ATA Karnesi:

- ATA Karnesi; taşıma araçları hariç olmak üzere eşyanın geçici ithali için kullanılan, ayniyet tespitine yarayan ve ithalat vergileri ile ithalatta alınan diğer vergilerin uluslararası alanda geçerli şekilde teminata bağlandığını gösteren, gümrük beyannamesi olarak kabul edilen, uluslararası bir gümrük belgesidir.

Özellikleri I:

- Taşıt Araçları için geçerli değildir.
- Karne geçerlilik süresi 1 yıldır. Ancak ATA Karnesi kapsamı eşyanın gümrük bölgesinde ne kadar süre ile kalacağını gümrük idareleri belirler.
- ATA Karnesi ticaret odaları tarafından verilir. Türkiye Gümrük Bölgesi dışında düzenlenecek bir fuar kapsamı eşya Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'ne bağlı herhangi bir ticaret odasınca düzenlenecek olan ATA karnesi kapsamında yurtdışında işlem görebilirken Türkiye'de düzenlenecek bir fuar kapsamı eşya için ATA Karnesi'nin yurtdışında düzenlenmesi gerekir.

Özellikleri II:

- Teminat ve Beyanname niteliğinde bir belgedir. Bu itibarla gümrük işlemlerini kolaylaştıran nitelikte bir belgedir.
- ATA Karnesi uluslararası nitelikte bir belge olup, tam muafiyet kapsamı eşya için geçerlidir.
- ATA Karnesi TIR Karnesi'nin aksine özet beyan niteliğinde bir belge değildir.
- Eşyanın serbest dolaşıma girmesi halinde alınacak vergiler tutarı kadar teminat kefil kuruluş ticaret odası tarafından karşılanırken cezai durumda ceza ve faizler mükellefe aittir.

TEŞEKKÜRLER

Gümrük Uzmanı Serkan AYYILDIZ

Gümrük Uzmanı Ali KELLEÇİ

